

De Herrer ville erindre, at jeg, da jeg talte her sidst, rettede et Angreb mod Højesteretssagfører Winther. Man har bebrejdet mig, at jeg nøjedes med enkelte Antydninger og ikke begrundede Angrebet tilstrækkeligt. Det var, fordi jeg havde ventet og ønsket, at Kammeradvokaten først vilde svare. Dette er nu sket i en Artikel i „Berlingske Tidende“ fra den 21. Oktober, og det har jeg ikke været ked af, thi jeg skal være saa ærlig nu at tilstaa, at der var et Par enkelte Punkter i Dokumentationen, som jeg var noget uklar over, og Hr. Kammeradvokaten var saa venlig i denne Artikkel at give mig de manglende Oplysninger. Man skal overhovedet aldrig afgive Erklæringer, saa kommer man meget let til at oplyse Ting, som Modstanderen ikke skulde vide. Jeg svarede derfor ikke paa denne Artikel, men forlangte Status for 1906 og de to Balancer for 1907. Jeg fik dem desværre ikke, og derved maa jeg sige, er Kammeradvokaten kommen til at staa noget daarligt, idet det er en processuel Regel, at i det Øjeblik man af Modparten forlanger visse Dokumenter fremlagte, som Vedkommende uden Skade for andre og uden Besvær er i Stand til at fremlægge, maa dette efterkommes, ellers ligger der deri en Indrømmelse, som virker til Skade for den Part, som ikke efterkommer Forlangendet.

Jeg maa her bede de Herrer tilgive en maaske lidt trættende Dokumentation, men i en saa alvorlig Sag som denne, hvor det gælder en Mands Ære og Stilling, og for saa vidt ogsaa min Ære og min Stilling, idet jeg er Anklager, og hvis det viser sig, at jeg tager fejl, maa finde mig i at bære Sonen derfor, maa jeg have Lov til en Argumentation, det mulig vil kræve Taalmodighed at følge.

De Herrer erindre, at Aktieselskabet „Oscar Køhler“ i Virkeligheden er en Fortsættelse af Bygmester Køhlers Forretning. Nu oplyser Hr. Kammeradvokaten i sit offentlige Indlæg, at Aktierne ejedes af een Mand med Undtagelse af fire, formentlige Friaktier, hvoraf een ejes af Hr. Kammeradvokaten. Følgelig, siger Hr. Kammeradvokaten, vedkommer Selskabets Forhold ikke Offentligheden, Publikum, Kreditorerne eller nysgerrige. Ej heller peger Forholdet med Aktieselskabet „Oscar Køhler“ paa, at vi mangle en Aktielov, thi en Aktielovs Maal, siger han udtrykkelig, er „at beskytte særlig Aktionærernes Interesser.“ Den samme Betragtning fremkom den højtærede Justitsminister med, og det staar for mig,

som om de to udmærkede Advokater ikke have været helt klare over, hvad Indholdet af en Aktielov maa være, for i saa Fald maatte de have forstaaet, at en Aktielovs Maal, maaske oven i Købet i første Grad, er at sikre Kreditor. Jeg skal give et Eksempel. Hvis jeg personlig gør Gæld, hæfter jeg med alt, hvad jeg ejer og ejendes vorder, med mit Navn, min Ære, Formue og Samvittighed. Et Aktieselskab derimod har ingen Sjæl, som kan fordømmes, intet Navn, som kan besudles, og intet Legeme, som kan kastes i Fængsel. Alt det, som gør, at man eventuelt kan give mig Kredit, er ikke til Stede hos Aktieselskabet. Der maa være noget andet, der maa være Kredittens Basis, og hvad for det? Det er Selskabets Formue, Aktiekapitalen. Man kan i Tillid til mit Navn og min eventuelle Hæderlighed give mig Kredit, men et Selskab kan man kun give Kredit i Tillid til Selskabsformuen, for hvis Tilstedeværelse Bestyrelsen hæfter, den og ingen anden. Jeg kan ikke vide, om et Selskab ejer Selskabsformue. Det ved Bestyrelsen, og den alene ved det. Det er ogsaa kun derfor, at man i Bestyrelsen vil have saa mange gode Navne, Eksministre, Ekscellencer, Kammeradvokater, alt hvad der er smukt og godt i dette Land. Man gør det ikke for det Arbejdes Skyld, de kunne præstere, men netop fordi det er Navnene, man har Tillid til, idet Selskabet paa Grund af disse Navne kan faa Kredit. Der knytter sig Tillid til disse Navne. Selv om alle Aktierne ere paa en eller to Hænder, vil man forstaa, at Status maa være rigtig og paalidelig. Alene i Kraft af Status er det jo muligt at bedømme, om man kan give et Selskab Kredit.

Desuden er alene den Omstændighed, at der ingen Aktier er i et Selskab, en yderst omtvistelig Ting. De Herrer ville erindre, at alle Aktielove, de tyske og engelske og ogsaa det danske Udkast, netop have det Maal at forhindre, at Aktieselskaber dannes, naar der ikke er mere end een Aktionær i dem. Præsumptionen, Antagelsen er for, at hvis der ikke er mere end een Aktionær i et Selskab, har dette Selskab til Maal at begrænse denne ene Mands Ansvar, med andre Ord unddrage en Del af hans Formue fra hans nuværende eller i hvert Fald fra hans fremtidige Kreditorer. Det er Præsumptionen. Det behøver ikke altid at være Tilfældet, jeg kender i alt Fald Aktieselskaber, der ere all right, og hvor der ikke destomindre kun er een Aktionær, men Antagelsen er